

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] materia huius sacramenti sit panis triticeus? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Utrum requiratur ad materiam huius sacramenti, quòd sit panis triticeus?

434
4.d.11.q.
2.a.2.q.1
q.d.19.
q.1.ar.2.
q.3.ad 1.
q.4.con.
c.68.
1.Cor.11.
le.7. in
prin.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quòd non requiratur ad materiam huius sacramenti, quòd sit panis triticeus. Hoc enim sacramentum est commemoratiuum dominicæ passionis. Sed magis videtur esse consonum dominicæ passioni panis ordeaceus, qui est asperior, & de quo etiam Christus paup̄ turbas in monte, (vt dicitur Ioan.6.) quàm panis triticeus. Ergo panis triticeus non est propria materia huius sacramenti.

¶ 2. Præterea, Figura est signū speciei in naturalibus rebus. Sed quædam frumenta sunt, quæ habent similem figuram grano tritici, sicut far, & spelta; de qua etiam in quibusdam locis panis conficitur ad vsum huius sacramenti. Ergo panis triticeus non est propria materia huius sacramenti.

¶ 3. Præterea, Permixtio speciem soluit. Sed vix inuenitur farina triticea, quæ alterius frumenti permutationem non habeat, nisi forte de electis granis studiòse fiat. Non ergo videtur, quòd panis triticeus sit propria materia huius sacramenti.

¶ 4. Præterea, Illud quod est corruptum, videtur esse alterius speciei. Sed aliqui conficiunt ex pane corrupto, qui iam non videtur esse panis triticeus. Ergo videtur, quòd talis panis non sit propria materia huius sacramenti.

SED contra est, quod in hoc sacramento continetur Christus, qui se grano frumenti comparat, Ioan.12. dicens, Nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Ergo panis frumenti, siue triticeus, est materia huius sacramenti.

RESPONDEO dicendum, quòd (sicut dictum est*) ad vsum sacramentorum assumitur talis materia, quæ communius apud homines in talem vsum venit. Inter alios autem panes communius ho-

a 1. huius
q. et q. 66
ar. 3.

mines vtuntur pane triticeo: nam alij panes videntur esse introducti in huius panis defectum. Et ideo Christus creditur in huius panis specie hoc sacramentum instituisse: qui etiam panis magis confortat hominem, & ita conuenientius significat effectum huius sacramenti. Et ideo propria materia huius sacramenti, est panis triticeus.

q. 61. cir-
ca princ.
807. 4.

Ad primum ergo dicendum, quod panis ordeaceus competit ad significandam, tum duritiem veteris legis propter duritiem panis, tum etiam quia vt Aug.⁸ dicit in lib. 83. qq. ordeis medulla, quæ tenacissima palea tegitur, vel ipsam legem significat, quæ ita data erat, vt in ea vitale animæ alimentum corporalibus sacramentis obtegeretur: vel ipsum populum nondum expoliatum carnali desiderio, quod tamquam palea cordi eius inhærebat. Hoc autem sacramentum pertinet ad suauem iugum Christi, & ad veritatem iam manifestatam, & ad populum spiritualem. Vnde non esset materia conueniens huius sacramenti, panis ordeaceus.

Ad secundum dicendum, quod generans generat sibi simile in specie. Fit tamen aliqua dissimilitudo generantis ad genitum quantum ad accidentia, vel propter materiam, vel propter debilitatem virtutis generatiuæ. Et ideo si qua frumenta sunt, quæ ex semine tritici generari possunt (sicut ex grano tritici seminato in malis terris, nascitur filigo) ex tali frumento panis confectus, potest esse materia huius sacramenti. Quod tamen non videtur habere locum, neque in ordeo, neque in spelta, neque etiam in farre, quod inter omnia est grano tritici similius. Similitudo autem figuræ in talibus, magis videtur significare propinquitatem, quàm identitatem speciei: sicut ex similitudine figuræ manifestatur, quod canis & lupo sunt propinquæ speciei, non autem eiusdem. Vnde ex talibus frumentis, quæ nullo modo possunt ex semine tritici generari, non potest confici panis, qui sit debita materia huius sacramenti.

Ad

Ad tertium dicendum, quod modica permixtio non soluit speciem: quia id quod est modicum, quodammodo absumitur à plurimo: & ideò si sit modica admixtio alterius frumenti ad multo maiorem quantitatem tritici, poterit exinde confici panis, qui est materia huius sacramenti. Si verò sit magna permixtio (puta, ex æquo vel quasi) talis permixtio speciem mutat: unde panis exinde confectus, non erit debita materia huius sacramenti.

Ad quartum dicendum, quod aliquando est tanta corruptio panis, quod soluitur species panis: sicut cum continuitas soluitur, & sapor, & color, & alia accidentia mutantur: unde ex tali materia non potest confici corpus Christi. Aliquando verò non est tanta corruptio, quæ speciem soluat: sed est aliqua dispositio ad corruptionem, quod declarat aliqualis immutatio saporis. Et ex tali pane potest confici corpus Christi: sed peccat conficiens, propter irreuerentiam sacramenti.

Et quia amidū est ex tritico corrupto, non videtur quod panis ex eo confectus, possit fieri corpus Christi: quamvis quidam contrarium dicant.

ARTIC. IV.

Utrum hoc sacramentum, debeat confici ex pane azymo?

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod hoc sacramentum non debeat confici ex pane azymo. Debemus enim in hoc sacramento imitari institutionem Christi. Sed Christus videtur hoc sacramentum instituisse in pane fermentato: quia sicut legitur Exodi 12. Iudæi secundum legem incipiebant uti azymis in die Paschæ. (quod celebratur decima quarta luna) Christus autem instituit hoc sacramentum in corna, quam celebrauit ante diem festum Paschæ, ut habetur Ioan. 13. Ergo & nos debemus hoc sacramentum celebrare in pane fermentato.

¶ 2 Præterea, Legalia non sunt obseruanda tempore gratiæ. Sed uti azymis, fuit quedam legalis cæ-

R 2 remo-

435
4 d. 11. q.
2. a. 2. q.
3. & 4.
con. c. 68.
& op 1. c.
61. & 100
6. col. 2.